

Bijlage 2 – Toelichting ambities zonder dekking

04 juni 2021

Bijlage 2 – Toelichting ambities zonder dekking

Programma 1 | Inwoners en Bestuur

Stemhulp

Een belangrijkste doelstelling in Programma 1 Inwoners en Bestuur is 'Vergroten betrokkenheid inwoners' of 'Verbeteren democratisch functioneren'. In 2022 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen, onvermijdelijk en onuitstelbaar. Elke vier jaar mogen inwoners naar de stembus. Als middel kan bij gemeenteraadsverkiezingen het gebruik van een 'stemhulp' ingezet worden. Gebleken is dat burgers steeds meer gebruik maken van stemhulpen om hun keuze te maken. Inwoners kunnen daarin achtergrondinformatie vinden over de standpunten van de politieke partijen die aan de gemeenteraadsverkiezingen meedoen en ze kunnen partijen met elkaar vergelijken. Op deze manier vormt de kiezer een mening over deze thema's en stimuleert dit het debat over deze thema's. Door de communicatie rond de stemhulp zijn ook meer burgers zich bewust van het feit dat er verkiezingen zijn en kan daarmee de opkomst vergroot worden.

Personele ruimte

Gemeente Gooise Meren staat voor stevige opgaven en ambities in zowel de externe omgeving als binnen de organisatie. Terwijl afgelopen jaren de "winkel open was" hebben wij onze organisatie geprofessionaliseerd en hebben veel stappen gezet om toekomstbestendig te worden en blijven. Wij streven er naar om flexibel te kunnen inspelen op kansen en knelpunten binnen het huidige personeelsbestand en willen ook toekomstig, beloftevolle werknemers kunnen boeien en binden. Hiervoor moeten wij het instroom-, doorstroom- en uitstroombeleid goed blijven vormgeven en echt inspelen op de ontwikkelingen in de huidige arbeidsmarkt. In een snel veranderende wereld is strategische personeelsplanning belangrijk om goed vooruit te kijken naar wat de organisatie op de korte én langere termijn nodig heeft. Dit 'toekomstproof' maken van je personeelsbestand wat betreft omvang, wendbaarheid en kwaliteit lukt ons binnen de huidige formatie niet voldoende. Om toekomstbestendig te verjongen, doorstroom te faciliteren, talenten te behouden, mensen duurzaam inzetbaar te houden en allerlei andere kansen die zich voordoen te benutten is meer ruimte nodig. Zo is ons proces van werving en selecties de afgelopen jaren geprofessionaliseerd en ervaren we dat de diverse wervingsprocedures talenten opleveren. Echter is er op dit moment niet voldoende financiële ruimte om hen ook daadwerkelijk te kunnen plaatsen. Het is juist in deze arbeidsmarkt belangrijk om talent alvast aan ons te binden maar vooral ook om talenten te behouden.

Mede gezien het kwetsbaar ambtelijk apparaat, zowel als het gaat om de hoeveelheid ambtenaren in vergelijking tot vergelijkbare gemeenten alsook het kunnen inspelen op nieuwe complexe opgaven. Om een en ander dit vorm te kunnen geven, is structureel extra geld nodig bovenop de begrote salarispost.

Herstel vlaglocaties

De gemeente Gooise Meren vlagt bij bijzondere gelegenheden in de gemeente. Bijvoorbeeld op Koningsdag, bij verjaardagen van leden van het Koninklijk huis of op 4 en 5 mei. Vorig jaar werd duidelijk dat de werkzaamheden, die voor het vlaggen nodig zijn, niet verantwoord uitgevoerd kunnen worden. Voor het college reden om te onderzoeken wat nodig is om het veilig vlaggen op de historische vlaglocaties weer mogelijk te maken. We vinden het van belang om de monumenten in onze gemeente in goede staat te behouden. In september bent u over het Arbo technisch onderzoek en onze vervolgstappen geïnformeerd. De afgelopen periode is in beeld gebracht of en hoe de aangetroffen tekortkomingen op drie vlaglocaties in Gooise Meren kunnen worden opgelost. Voor de zomer zijn 3 vlaglocaties (Kerktorens Muiden en Naarden en Stadhuis Naarden) Arbo technisch beoordeeld. De aangetroffen situaties bleken onveilig te zijn. De afgelopen periode is onderzocht wat nodig is om het veilig vlaggen weer mogelijk te maken.

Programma 2 | Veiligheid

Handhavingsjurist/Bibob coördinator

Om de aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit (hierna: GOC) in de organisatie te borgen is het noodzakelijk dat er voldoende capaciteit en kennis is voor de handhaving op ondermijningscasuïstiek en de coördinatie op Bibob-onderzoeken. Sinds 2019 is een start gemaakt met de uitvoering in de aanpak van GOC in Gooise Meren, in de praktijk blijkt er onvoldoende capaciteit te zijn in de huidige formatie om dit adequaat vervolg te geven. Een van de randvoorwaarden voor de aanpak van GOC is dat er voldoende capaciteit, expertise en juridische kwaliteit in de organisatie is.

Een effectieve aanpak van GOC vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet, die ze tot haar beschikking heeft. Het strafrecht moet gecombineerd worden met onderdelen van fiscaal- en bestuursrecht. Gezamenlijk leveren de gemeenten, politie, Belastingdienst, OM en het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) ieder een bijdrage aan de integrale aanpak van ondermijning.

De toepassing van de Wet Bibob is een krachtig instrument om oneerlijke concurrentie tegen te gaan, het opbouwen van (criminele) machtsposities tegen te gaan, de integriteit van het openbaar bestuur en andere openbare belangen te waarborgen. Het is uiteraard de bedoeling dat de malafide ondernemer in Gooise Meren het lastig krijgt met de Wet Bibob en de bonafide ondernemers zo min mogelijk hinder hiervan ondervinden. Met de Wet Bibob kan preventief opgetreden worden tegen (het faciliteren van) georganiseerde criminaliteit en kan de integriteit van ons bestuur gewaarborgd worden.

Waarom?

De aanpak van GOC heeft prioriteit in Nederland, ook in Gooise Meren. In Gooi- en Vechtstreek wordt hier actief op ingezet en omliggende gemeenten passen de formatie aan op deze aanpak. Vanaf 2020 heeft de gemeente Hilversum 5,5 fte voor de aanpak GOC belegd in een team ondermijning. Dit team bestaat uit een regisseur ondermijning (1 fte), juridische advisering (1,5 fte), senior vergunningverlener (1 fte), een BOA ondermijning (1 fte), administratieve ondersteuning (0,5 fte) en informatie analyse (0,5 fte). De gemeente Huizen heeft eveneens een uitbreiding gedaan van 2 fte voor de aanpak van ondermijning.

Bij omliggende gemeente is een intensivering op de (ontwikkeling van de) aanpak van GOC, op het uitvoeren van Bibob-onderzoeken en op de controles bij (malafide) ondernemers. Als we hier niet in mee gaan, dan zal men de weg van de minste weerstand zoeken. Oftewel, de kans is groot dat criminelen vanuit omliggende gemeenten zich in Gooise Meren gaan vestigen, bijvoorbeeld uit Hilversum, maar ook uit Amsterdam. Hier moeten wij alert op zijn, om onze inwoners en (bonafide) ondernemers te beschermen.

In Gooise Meren is op dit moment een regisseur ondermijning (Adviseur OOV) voor 1 fte en 0,11 fte administratieve ondersteuning beschikbaar voor de aanpak van GOC. Er is uitbreiding nodig in de vorm van een handhavingsjurist en Bibob-coördinator die belegd kan zijn in één functie. Deze persoon werkt nauw samen met de regisseur ondermijning in de analyse en uitvoering van ondermijning casuïstiek, complexe integriteitsonderzoeken en de handhavingsbesluiten na interventies. Hiermee wordt eveneens de scheiding van functies en bevoegdheden geborgd, die niet slechts bij de regisseur ondermijning ondergebracht kunnen worden.

Door het aanstellen van een handhavingsjurist met de kennis van handhaving op ondermijningscasuïstiek en ervaring met de coördinatie voor Bibob-onderzoeken is het niet meer noodzakelijk om een specialist op het gebied van ondermijning en voor Bibob onderzoeken in te huren. Ook niet voor specialistische casussen.

De complexere Bibob-zaken lopen nu echt nog op basis van ondermijningsprioriteit/signalen. Dit zal eigenlijk naar structureler en naar uitgebreider moeten omdat wij niet alles zien en horen, maar zeker ook niet alles opgepakt kan worden. De beweging om ons heen (Huizen/Hilversum/Wijdmeren /Nederland) is dat zaken, zoals de Wabo vanaf een X investering, standaard een Bibob-toets ondergaan (prioriteit vastgoed/ondermijning). Ook onze andere vergunningsaanvragen als horeca kunnen beter getoetst worden. Met andere woorden, elke Bibob-zaak waar we (dieper) in willen kijken levert een specialistische zaak op waar geen interne expertise en capaciteit meer voor is.

Dit kan opgelost worden door dit niet uit te voeren, geen uitbreiding in de toepassing van de Wet Bibob en de ambities bij te stellen. Dit dient dan ook extern gecommuniceerd te worden naar partners. Dan zal er soms een specialistische klus intern opgepakt kunnen worden, wanneer capaciteit dit toelaat of andere keuzes gemaakt worden (wat doen we op dat moment niet). Bijvoorbeeld alleen zaken oppakken bij zeer dringende of ondermijnende zaken die uit RIEC-zaken komen, niet binnen een actieve, alerte lokale aanpak.

Programma 3 | Openbare ruimte, Verkeer en Parkeren

Verbeteren overgangen 30 km zones

Er zijn veel klachten over te snel rijden in woongebieden. Regelmatig wordt als argument aangevoerd dat de overgang van een weg 50 km/uur naar een woongebied 30 km zone niet duidelijk is aangegeven. Dit is soms terecht. Mensen aanspreken op gedrag is dan lastig. Enkele overgangen dienen verbeterd te worden zodat ze voldoen aan de landelijke richtlijnen van de CROW. Wij stellen voor deze investering door zijn omvang beschikbaar te stellen door ophogen exploitatiebudget Verkeersmaatregelen Realisatie. Wij verwachten een provinciale subsidie van 50%.

Diverse kleinere investeringen Mobiliteit

Op 18 maart 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Mobiliteitsplan Gooise Meren 2040 Goed en Veilig op Weg. Dit plan bevat tevens een Uitvoeringsagenda waarin voor de komende 5 jaar meerdere kleinere projecten zijn opgenomen. De als noodzakelijk geprioriteerde kleinere projecten hebben gemeen dat ze elk slechts een kleinere investering vereisen en worden daarom via een ophoging van exploitatiebudgetten

gerealiseerd. Dit zijn de exploitatiebudgetten van Verkeersbeleid, Verkeersmaatregelen Realisatie, Wegonderhoud Realisatie en Parkeren.

Deze projecten gaan over aanbrengen blauwe zones, vergroenen parkeerplaatsen, deelnemen aan landelijke verkeersveiligheids campagnes, instellen schoolzones, fietsvoorzieningen aanleggen bij nieuwe bushaltes, bevorderen inzet van alternatieve vormen van vervoer, aanschaf Snelheid Indicatie Panelen (SID's of Smileys) en aanleg van basisvoorzieningen voor deelauto's of deelfietsen.

Beheerplannen

In de tweede helft van 2020 is gestart met de actualisatie van de beheerplannen voor alle kapitaalgoederen. In de Perspectiefnota is onder de 3O's rekening gehouden met scenario 1 A. Dit scenario zit tussen het 'wettelijk minimum' (scenario 1) en het 'huidige beleid' (scenario 2) in. Indien we willen vasthouden aan uitvoering conform het huidige beleid (scenario 2) dan is aanvullend budget nodig. De uitvoering van de beheerplannen zal in de komende vier jaar plaatsvinden. De consequenties van tussentijdse actualisaties en aanpassingen n.a.v. beleidswijzigingen worden elk jaar opnieuw in de perspectiefnota opgenomen. Door deze actualisatie worden de financiële risico's kleiner.

Programma 5 | Duurzaamheid, Water en Groen

Geluidbelastingkaarten

In juni 2022 zal Gooise Meren (en de andere agglomeratiegemeenten van agglomeratie Hilversum) weer EU geluidbelastingkaarten over het jaar 2021 moeten vaststellen. De OFGV begeleidt deze werkzaamheden om te komen tot de geluidbelastingkaarten, dit zijn reguliere werkzaamheden. De OFGV maakt de kaarten niet zelf, deze worden in opdracht van Gooise Meren uitbesteed aan een extern adviesbureau. Voor het opstellen van de geluidbelastingkaarten is het nodig om in 2021 al te starten. Hiervoor zal rekeningen moeten worden gehouden met de kosten voor het maken van de kaarten en het onderhouden hiervan. Op basis van ervaringen uit het verleden raamt de OFGV de kosten voor Gooise Meren tussen de € 10.000 en de € 15.000. In het verleden (2011) heeft Gooise Meren subsidie ontvangen voor het maken van de geluidsbelastingkaarten.

Biodiversiteit

Het vergroten en verbinden van leefgebieden van planten en dieren staat centraal bij de uitvoering van het Biodiversiteitsactieplan. Om de biodiversiteit van ons beheergebied te vergroten liften we zoveel mogelijk mee met geplande herinrichtingsplannen of geplande vervangingsinvesteringen en passen we ons beheer hierop aan. Naast bestaande plannen en aanpassingen in het beheer zijn er ook éénmalige investeringen nodig om de leefgebieden in het stedelijke gebied te vergroten en met de natuurgebieden rondom het stedelijk gebied te verbinden. We richten ons in het Biodiversiteitsactieplan de komende 4 jaar eerst op de belangrijkste verbindingen door het stedelijke gebied en langs water. De investeringen worden ingezet voor het aanvullen van ontbrekende schakels van opgaande groenstructuren (bomen, struiken), het omvormen van grasvegetatie naar kruidenrijke vegetatie, daar waar alleen aanpassing in beheer niet voldoende is en uitbreiding van fijnmazige faunaverbindingen over wegen.

In de berekening van het beheerplan Groen is rekening gehouden met de uitvoering van het Biodiversiteitsactieplan. Zonder uitvoering van dit plan is een groot deel van de geplande besparing op groenonderhoud niet mogelijk.

Programma 7 | Zorg en Welzijn, Onderwijs en Jeugd

Sociaal Domein collectieve voorzieningen

Met het budget voor collectieve voorzieningen wordt subsidie verleend aan organisaties in het maatschappelijk voorveld. Het doel is om instroom in maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo en daarmee hoge kosten te beperken. In de afgelopen jaren zijn loon/prijsindexaties slechts beperkt toegepast. Ook zijn sommige subsidies opgehoogd voor uitbreiding van uren, afhankelijk van de behoefte en maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen. Hierdoor staat het budget voor collectieve voorzieningen onder druk.

Programma 8 | Sport, Cultuur en Recreatie

Herdenking 1572 en 1672

In 2022 en 2023 worden landelijk respectievelijk de jaren 1572 en 1672 herdacht.

Het jaar 1572 is het begin van de "geboorte van Nederland" én van een langdurige oorlog die eindigde met de erkenning van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Ruim 20 samenwerkende gemeenten willen de gebeurtenissen en thema's uit 1572 (en de relevantie daarvan voor nu) vanaf 2022 breed herdenken, vieren en actualiseren. Het Rampjaar 1672 betekende het einde van de Gouden Eeuw. In dit Rampjaar kregen vooral de vestingsteden het zwaar te verduren, door bezetting, verwoesting, brandschatting en inundaties. Daarom wordt in 2022 de Nationale Rampjaarherdenking georganiseerd. Vrijwel alle betrokken provincies en

erfgoedorganisaties nemen hieraan deel, van Bourtange in Groningen tot Wittem in Zuid-Limburg, van Hellevoetsluis tot Eibergen in Gelderland. TV is hier reeds bij betrokken en er komt ook een educatief programma.

Naarden en in mindere mate Muiden zijn nauw betrokken bij deze herdenkingen. Voor Naarden zijn 1 december 2022 en september 2023 (de bevrijding) van belang voor herdenking. De Vestingsteden zijn nauw betrokken bij de nationale herdenkingen en de culturele instellingen zullen daar ook aandacht aan besteden. De musea hebben speciale tentoonstellingen en er zullen lezingen en concerten in de Grote Kerk zijn. Ook andere culturele instellingen buiten Naarden-Vesting worden hierbij betrokken, waaronder erfgoedinstellingen. Door de instellingen worden al voorbereidingen getroffen voor deze twee grote herdenkingen. Er is budget noodzakelijk om deze herdenkingen mogelijk te maken. Voor de culturele instellingen zal dit een gezamenlijk project worden dat ook voor het toerisme en economisch van belang is. Er zal zowel landelijk als plaatselijk veel aandacht aan besteed worden.

Erfgoedvisie

Onderdeel van de Erfgoedvisie is een uitvoeringsprogramma waaraan per beleidsdoel uit de visie een concrete uitvoeringsmaatregel is gekoppeld. Voor 2022 en verder wordt een aantal geplande acties uitgevoerd en gedekt binnen in de meerjarenbegroting opgenomen budgetten. Daarnaast zijn er voor 2022 en verder ook aanvullende middelen nodig, namelijk:

Beleidsdoel: De basis in standhouden

Uitvoeringsmaatregel: Verfijning beschermingsbeleid. De gemeente Gooise Meren heeft een belangrijke taak in het zorgvuldig omgaan met erfgoed voor het duurzaam behoud ervan. Een monumentenstatus kan er toe bijdragen dat erfgoed beter is beschermd voor toekomstige generaties. Voor het actualiseren van de gemeentelijke monumentenlijst is structureel € 10.000,- per jaar beschikbaar. Daarmee breidt het aantal monumenten jaarlijks uit. In plaats van een monumentenstatus is het tevens denkbaar dat voor sommige panden een status als beeldbepalend of karakteristiek pand meer geschikt is. Om een extra slag in het beschermen van ons erfgoed te maken het verzoek om een meerjarig incidenteel budget beschikbaar te stellen voor de periode 2023 t/m 2025 van € 5.000,-.

Benodigd budget: € 5.000,- in 2023, 2024, 2025 (incidenteel).

Beleidsdoel: Erfgoed als vertrekpunt en dragende kracht bij ruimtelijke ontwikkelingen

Uitvoeringsmaatregel: Opstellen cultuurhistorische waarden- en beleidskaart. Met de komst van de Omgevingswet komt meer verantwoordelijkheid te liggen bij de initiatiefnemer. Met een cultuurhistorische waarden- en beleidskaart kan op perceelniveau zichtbaar worden gemaakt in welke mate met cultuurhistorische waarden rekening moet worden gehouden en waar cultuurhistorie een ondergeschikte rol speelt. **Benodigd budget:** € 50.000,- in 2022 (incidenteel).

Beleidsdoel: Toegankelijk en beleefbaar erfgoed

Uitvoeringsmaatregel: Faciliteren van de monumenteigenaar door verhogen budget restauratiesubsidie. De financiële tegemoetkoming voor instandhouding van gemeentelijke monumenteigenaren is momenteel erg beperkt. We beogen het budget meer gericht in te zetten voor restauratiewerkzaamheden. Daartoe is verruiming van het bestaande budget nodig. Hiermee kan aan meer monumenteigenaren een tegemoetkoming worden verstrekt.

Benodigd budget: € 17.000,- vanaf 2022 (structureel).

Beleidsdoel: Kennis en dialoog organiseren

Uitvoeringsmaatregel: Faciliteren erfgoedpartners (historische kringen en comités Open Monumentendag) d.m.v. jaarlijkse subsidie. We houden bestaande subsidies tegen het licht (herverdeling) en onderzoeken of andere (nieuwe) partners mogelijk in aanmerking komen. Daartoe is een beperkte verhoging van het budget voorzien.

Benodigd budget: € 3.000,- vanaf 2022 (structureel).

Programma 9 | Algemene baten en lasten

Actualisatie investeringen

Bij de voorbereiding van deze perspectiefnota zijn ook de voorgenomen investeringen uit de huidige Programmabegroting 2021-2024 geactualiseerd. Naast de toevoeging van een nieuwe jaarschijf (2025) voor bedrijfsvoering investeringen betreft dit temporisering van sommige huidige plannen maar ook diverse opgaven voor nieuwe ambities. Dit zou per saldo leiden tot een hoger niveau aan kapitaallasten in 2025. Afsproken is om de kapitaallasten te handhaven op het niveau van de huidige Programmabegroting 2021-2024 (het zogenoemde kapitaallasten plafond). Deze maximering betekent dus dat er nog keuzes gemaakt

moeten worden. De komende maanden worden deze keuzes door het college uitgewerkt en aan uw raad voorgelegd in de Begroting 2022-2025. Omdat er nog keuzes gemaakt moeten worden in aanloop naar de programmabegroting is er voor gekozen om nu nog geen investeringsplan op te nemen.